Dydd Mawrth Hydref 22ain 2019

Gorchmynion

Gwaith pâr

Sawl gorchymyn ydych chi'n cofio?

Beth?

Pwy?

Sut?

Ble?

Pam?

P’un?

Sawl?

Faint o?

Oes?

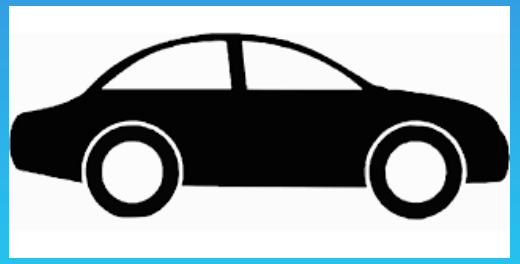
Meddiant
(Possession)

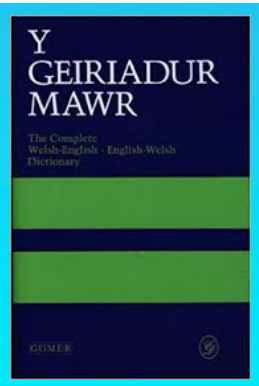
Oes ... gyda ti?

Oes …. gyda ti?

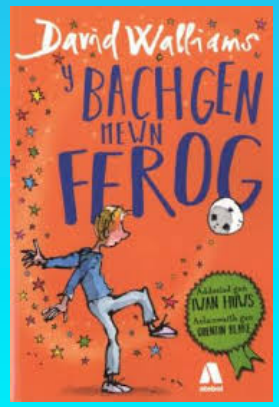

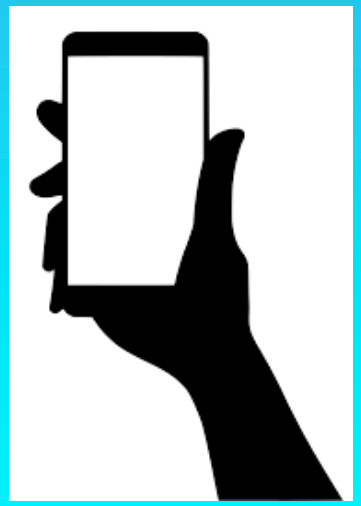

Y
GEIRIADUR
MAWR
The Complete
Welsh-English · English-Welsh
Dictionary
GOMER

David Walliams
Y BACHGEN MEWN FFROG

cael

yn y broses o dderbyn rhywbeth

(receiving something)

gan

gyda

mae rhywbeth gyda chi yn barod

(already have something)

cael

gan

gyda

Rwy'n cael car newydd ar fy mhen-blwydd

Mae car newydd gyda fi /

Mae gen i gar newydd

Oes _____ gyda fi?

Oes _____ gyda ti?

Oes _____ gyda fe?

Oes _____ gyda hi?

Oes _____ gyda chi?

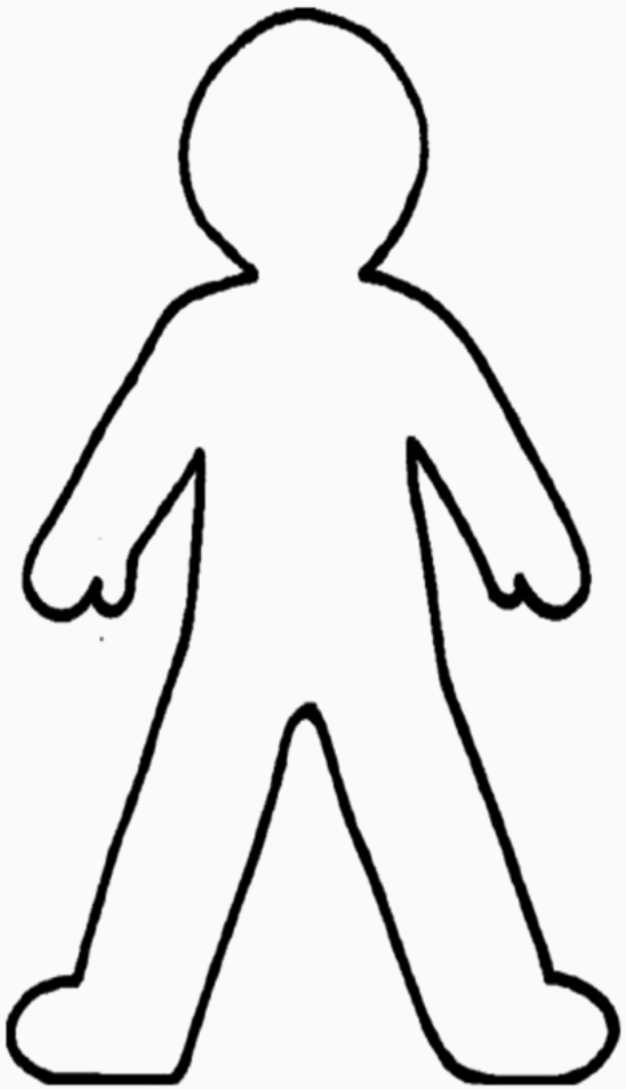
Oes _____ gyda ni?

Oes _____ gyda nhw?

Mae	ci	gyda	fi.
Roedd	cloc		ti.
Bydd	cyfrifiadur		fe.
Does dim	cylchgrawn		hi.
Doedd dim	ceffyl		ni.
Fydd dim	tabled newydd		chi.
Oes	calendr		nhw?
Oedd	dyddiadur		Megan?
Fydd	llyfrau	gyda'r	merched?

Rhannau’r Corff

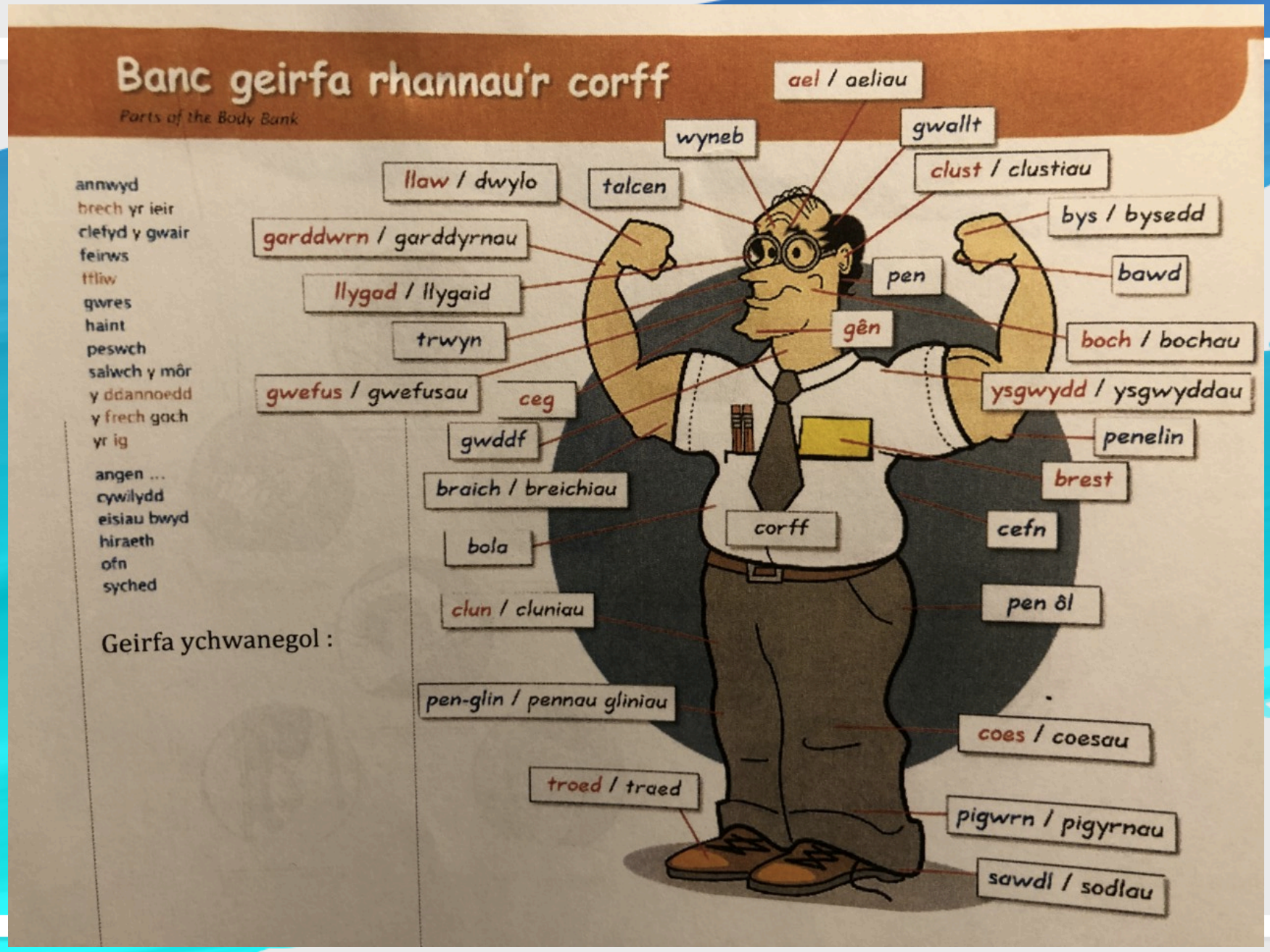
Banc geirfa rhannau'r corff

Parts of the Body Bank

annwyd
brech yr ieir
clefyd y gwair
feirws
ffliw
gwres
haint
peswch
salwch y môr
y ddannoedd
y frech goch
yr ig

angen ...
cywilydd
eisiau bwyd
hiraeth
ofn
syched

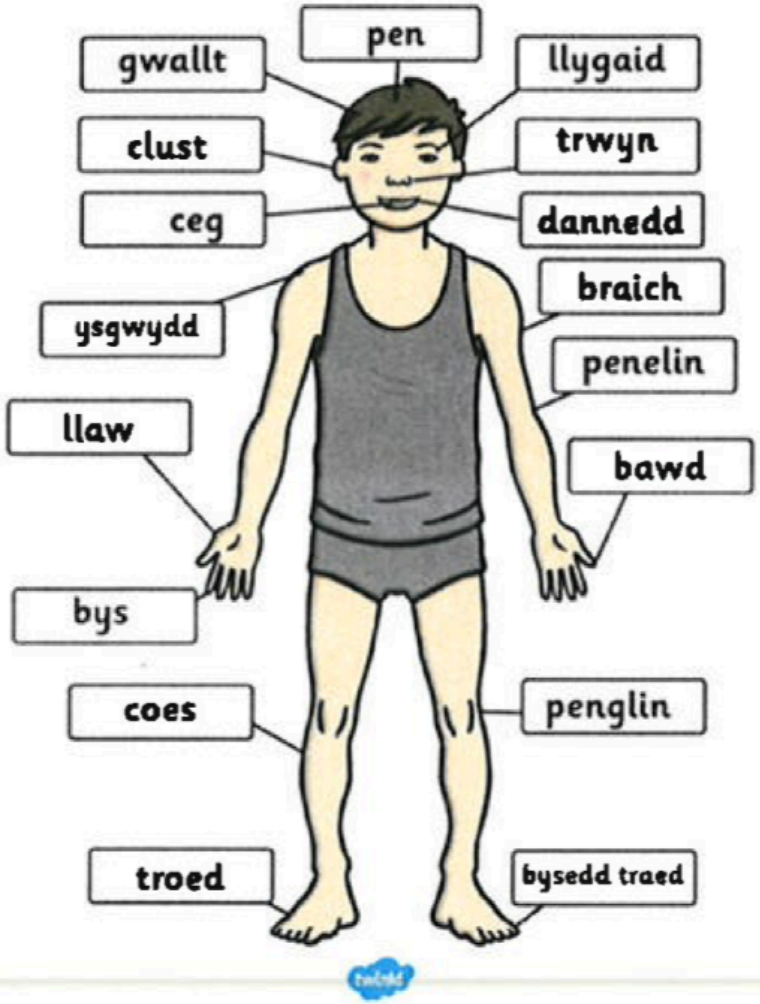
Geirfa ychwanegol :

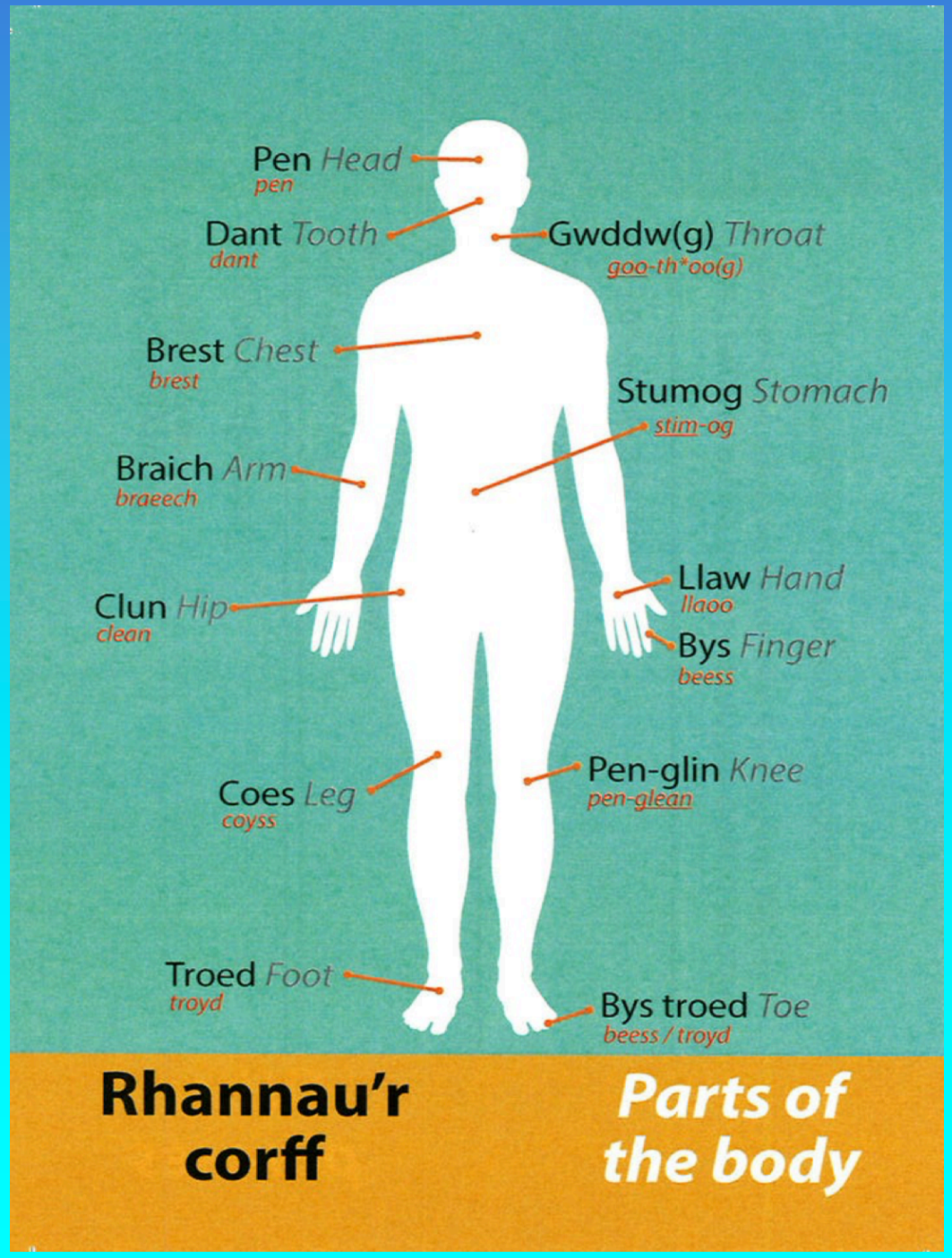
Rhannau'r Corff

Beth sy'n bod?

Mae ..... gyda fi.

Oes pen tost gyda chi?
Oes. Mae pen tost gyda fi.
Nac oes. Mae llygaid tost gyda fi.

Pen Head
pen
Dant Tooth
dant
Gwddw(g) Throat
goo-th*oo(g)
Brest Chest
brest
Stumog Stomach
stim-og
Braich Arm
braeech
Llaw Hand
llaoo
Clun Hip
clean
Bys Finger
beess
Coes Leg
coyss
Pen-glin Knee
pen-glean
Troed Foot
troyd
Bys troed Toe
beess / troyd
Rhannau'r corff
Parts of the body

pronoun	*mutation*	*example*
fy ... i *my*	*Nasal mutation*	fy **m**rawd i *my brother*
dy ... di *your*	*Soft mutation*	dy **f**am di *your mother*
ei ... e/o *his*	*Soft mutation*	ei **g**ar e/o *his car*
ei ... hi *her*	*Aspirate mutation*	ei **th**eulu hi *her family*
ein ... ni *our*		ein teledu ni *our television*
eich ... chi *your*		eich bwyd chi *your food*
eu ... nhw *their*		eu llun nhw *their picture*

Cofiwch !

1. *After* **fy** *there is a nasal mutation.*
2. *After* **dy** *and* **ei** *(masculine) there is a soft mutation.*
3. *After* **ei** *(feminine) there is an aspirate mutation.*

After **ei** *(feminine),* **ein** *and* **eu**, **'h'** *is added in front of words starting with a vowel, e.g.*

ei **h**afal hi

ein **h**ysgol ni

eu **h**athro nhw

- **ei** = *singular,* **eu** = *plural, e.g.*

ei **dd**illad e/o,

eu dillad nhw

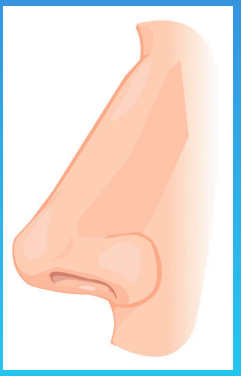
ei dillad hi

Cytsain	Enw	MEDDAL ei (gwr.) + dy	TRWYNOL fy	LLAES ei (ben.)
P	Pen	ei/dy ben	fy mhen	ei phen
T	Troed	ei/dy droed	fy nhroed	ei throed
C	Coes	ei/dy goes	fy nghoes	ei choes
B	Braich	ei/dy fraich	fy mraich	
D	Dant	ei/dy ddant	fy nant	
G	Gwddw	ei/dy wddw*	fy ngwddw	
Ll	Llaw	ei/dy law		
M	Migwrn	ei/dy figwrn		
Rh	Rhan	ei/dy ran		

p	→	mh
t	→	nh
c	→	ngh
b	→	m
d	→	n
g	→	ng

fy + treiglad trwynol

pen	→	fy	mhen
troed	→	fy	nhroed
coes	→	fy	nghoes
braich	→	fy	mraich
dant	→	fy	nant
garddwrn	→	fy	ngarddwrn

Ymarfer

1.my arm
2. His fingers
2. Her foot
4. Your knee (ti)
5. Her nose
6. His finger
7. My head
8. My leg

1. Fy **m**raich
2. Ei **f**ysedd
3. Ei **th**roed
4. Dy **b**en-glin
5. Ei **th**rwyn
6. Ei **f**ys
7. Fy **mh**en
8. Fy **ngh**oes

Beth sy'n bod arnat ti heddiw?

Mae peswch arna i.

Mae'r ffliw arna i.

Mae gwres arna i.

ar

arnaf i ** arna i*

arnat ti

arno fe

arni hi

arnon ni ** arnom ni*

arnoch chi

arnyn nhw ** arnynt hwy*

+ treiglad meddal

Y ddannodd

Peswch

Gwres

Ffliw

Annwyd

Holiadur

'Oes ffliw arnat ti?' *neu* 'Beth sy'n bod arnat ti?' / 'Wyt ti'n dost?'
'Oes/Nac oes.' 'Mae gwres arna i.'

Enw	annwyd	peswch	ffliw	gwres	y ddannodd
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

wrth drafod salwch

(discussing illness)

e.e. Mae troed dost gyda fi

Does dim poen bol gyda hi

os nad yw rhan y corff yn cael ei enwi

(if body part not named)

e.e. Mae annwyd arna i

Oes peswch arnyn nhw?

Gwyliwch y clip ar Hwb, a thrafodwch…

Deialog

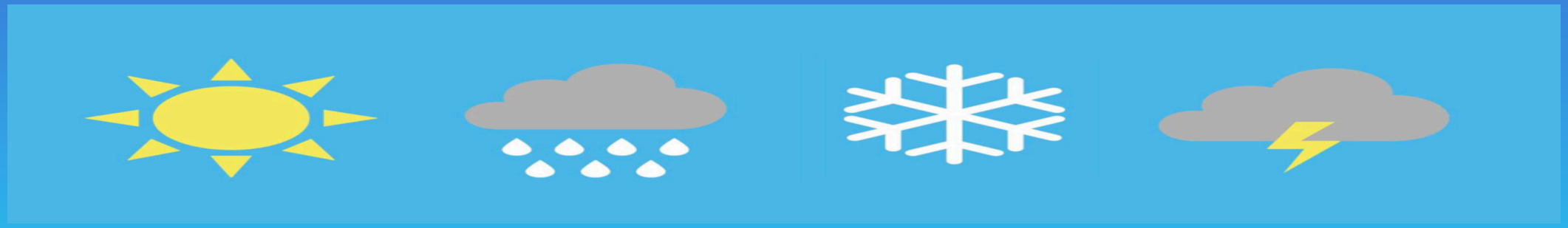
Mewn grŵp o 3 / 4, gwnewch ddeialog (*write a dialogue*) yn defnyddio'r eirfa salwch a rhannau'r corff.
Cofiwch ddefnyddio'r treiglad cywir (*use the correct treiglad!*):

'fy' + treiglad trwynol

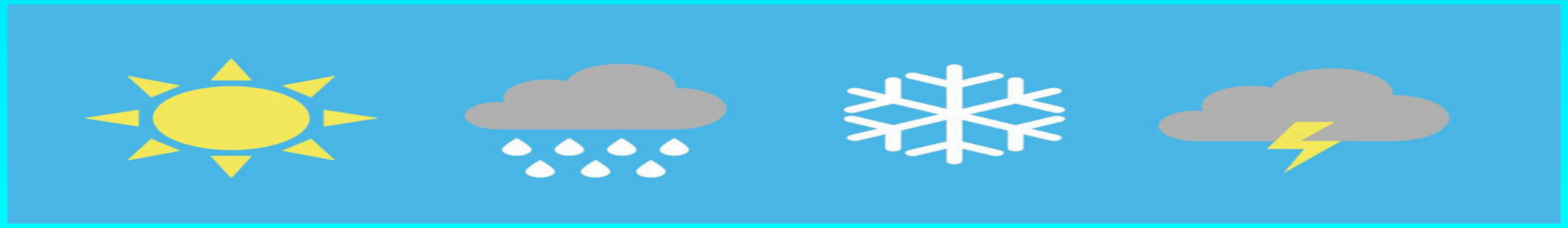
'dy' + treiglad meddal

'ei' **+ treiglad meddal**

'ei' **+ treiglad llaes**

Y Tywydd

Sut mae'r tywydd?

ADOLYGU

Canu gyda Cyw
'Y tywydd'

Pa fathau gwahnol *(different types)* o dywydd ydych chi'n clywed yn y gân?

https://www.youtube.com/watch?v=nGb5NXGZ1ZM

Y Tywydd

Dril 1 **Sut mae'r tywydd heddiw?**

Sut mae'r tywydd heddiw?			Mae hi'n	oer **b**oeth **w**lyb **g**ynnes **d**wym sych braf stormus	heddiw.

Ydy hi'n	**g**ymylog niwlog heulog **f**wyn	heddiw?	Ydy, mae hi'n **g**ymylog iawn. Nac ydy, dydy hi ddim yn heulog.

Dydy hi ddim yn	bwrw eira bwrw cenllysg bwrw glaw glawio **dd**iflas	heddiw.

Sut mae'r tywydd yn y gwanwyn?	Mae hi'n	sych **g**awodlyd	yn y gwanwyn.
	Dydy hi ddim yn	oer **d**wym	yn y gwanwyn.
Sut mae'r tywydd yn yr haf?	Mae hi'n	**d**wym **g**rasboeth	yn yr haf.
	Dydy hi ddim yn	oer rhewllyd	yn yr haf.
Sut mae'r tywydd yn yr hydref?	Mae hi'n	**w**yntog niwlog	yn yr hydref.
	Dydy hi ddim yn	**b**oeth **f**wyn	yn yr hydref.
Sut mae'r tywydd yn y gaeaf?	Mae hi'n	rhewllyd bwrw eira	yn y gaeaf.
	Dydy hi ddim yn	braf **d**wym	yn y gaeaf.

Tywydd

Mae hi'n…
(Mae'n)

braf
oer
boeth
stormus
sych
wyntog
niwlog
gymylog
wlyb
bwrw glaw
bwrw eira

Mae hi'n braf	*It's fine*
Mae hi'n oer	*It's cold*
Mae hi'n stormus	*It's stormy*
Mae hi'n sych	*It's dry*
Mae hi'n wyntog	*It's windy*
Mae hi'n wlyb	*It's wet*
Mae hi'n gymylog	*It's cloudy*
Mae hi'n dwym	*It's hot*
Mae hi'n bwrw glaw	*It's raining*
Mae hi'n bwrw eira	*It's snowing*
Sut mae'r tywydd heddiw?	*How is the weather today?*

A: Bore da! Mae'n braf heddiw.

B: Ydy, mae hi'n braf iawn. Dw i'n mynd i'r parc.

A: Hyfryd, hwyl!

Sut roedd y	tywydd ddoe?		Roedd hi'n	heulog **w**yntog oer braf	ddoe.
Oedd hi'n	**f**wyn glawio bwrw glaw heulog **g**ymylog	ddoe?	Oedd, roedd hi'n **f**wyn ddoe. Nac oedd, doedd hi ddim yn heulog.		
			Doedd hi ddim yn	**b**oeth **d**wym braf bwrw cesair niwlog	ddoe.

Dril 4 **Sut bydd y tywydd yfory?**

Sut bydd y	tywydd yfory?		
Bydd hi'n	bwrw eira oer bwrw glaw **w**yntog	yfory.	
Fydd hi'n	**g**ymylog niwlog **w**yntog **f**wyn	yfory?	Bydd, bydd hi'n **g**ymylog yfory. Na fydd, **f**ydd hi ddim yn **w**yntog.
Fydd hi ddim yn	oer **b**oeth **w**lyb sych	yfory.	

Ymarfer Llafar
Cardiau Tywydd

Heddiw, mae hi'n...
Ddoe, roedd hi'n ...
Yfory, bydd hi'n ....

Sut mae'r tywydd?
Sut oedd y tywydd
Sut bydd y tywydd?

Mae hi'n braf on'd ydy hi.
Roedd i'n braf on'n oedd hi.
Bydd hi'n braf, on'd bydd hi.

Dydy hi ddim yn braf.
Doedd hi ddim yn braf
Fydd hi ddim yn braf.

Cofiwch

Ydy hi'n braf?
Ydy / Nac ydy
Oedd hi'n braf?
Oedd / Nac oedd
Fydd hi'n braf? Bydd / Na fydd

Tymhorau

Dechrau

Diwedd

Cân

Mae hi'n bwrw glaw Tôn: 'The Farmer's in his Den':

Mae hi'n bwrw glaw.
Mae hi'n bwrw glaw.
Pit pat pit pat,
Mae hi'n bwrw glaw.

Mae hi'n bwrw glaw yn Abertawe, ond mae hi'n eitha heulog yn Llanelli.
Yn Aberystwyth a Bangor, mae hi'n braf iawn heddiw.
Mae'r tywydd yn stormus yn Llanfyllin. Mae hi'n bwrw glaw ac mae hi'n wyntog iawn, iawn.
Mae hi'n wlyb yn Llandrindod. Mae hi'n rhy wlyb i fynd allan.

Gweithgareddau

1. Cadwch siart neu ddyddiadur tywydd yn y dosbarth am wythnos.
2. Mae angen map o Gymru a symbolau'r tywydd. Rhowch y symbolau ar y map. Dywedwch sut mae'r tywydd ym mhob ardal.
3. Gorffennwch y tabl. Mae'r un cyntaf wedi ei wneud.

gair	rhy	eitha	iawn
poeth	rhy boeth	eitha poeth	poeth iawn
cynnes			
stormus			
gwyntog			
braf			
twym			

4. Gorffennwch y tabl. Mae'r un cyntaf wedi ei wneud.

cynnes	yn gynnes		poeth	yn
twym	yn		cerdded	yn
niwlog	yn		bwrw glaw	yn
rhewi	yn		gwyntog	yn

5. Gorffennwch y tabl. Mae'r un cyntaf wedi ei wneud.

Mae hi'n fis	Ionawr.	Mae hi'n rhewi.
Mae hi'n fis		
Mae hi'n fis		
Mae hi'n fis	Ebrill.	
Mae hi'n fis		Mae hi'n eitha poeth.
Mae hi'n fis		
Mae hi'n fis		
Mae hi'n fis		
Mae hi'n fis		
Mae hi'n fis		
Mae hi'n fis		
Mae hi'n fis		Mae hi'n niwlog iawn.
Mae hi'n fis		

P1 Sut mae'r tywydd 'da ti heddiw?
P2 Mae hi'n eitha braf nawr ond yn y bore roedd hi'n niwlog. Sut mae hi 'da ti?
P1 Mae hi'n bwrw glaw ac mae hi'n wyntog hefyd.
P2 Dydy hi ddim yn rhewi.
P1 Nac ydy, dydy hi ddim yn oer iawn ond mae hi'n eitha niwlog.
P2 Mae'r tywydd yn ofnadwy. Dyna drueni.
P1 Ie, ond mae hi bob amser yn niwlog ac yn wyntog ym mis Tachwedd.

Oddi wrth: Sarah Phillips
At: Ben Thomas
Dyddiad: Ionawr 2009
Pwnc: Helo o Siberia

Helo Ben. Sut wyt ti? Mae Mam a fi'n cael amser da iawn yma yn Irkutsk efo teulu Dad. Mae hi'n oer iawn yma, tua - 40°C, ond mae pawb yn mwynhau'r tywydd. Mae hi'n oer ond mae hi'n heulog hefyd. Rydw i'n hoffi sgïo efo fy ffrindiau newydd ar y penwythnos ond yn yr wythnos mae rhaid mynd i'r ysgol. Mae hi'n oer iawn, mae hi'n bwrw eira ac mae hi'n rhewi ond mae'r ysgol ar agor - dim fel Cymru. Mae'r llyn (lake) wedi rhewi ond mae Mam yn gyrru'r car arno fe i fynd â fi i'r ysgol!

Dw i'n edrych ymlaen at yr haf achos dw i eisiau nofio yn y llyn. Mae'r tywydd yn braf iawn yma yn yr haf, rhwng 35°C a 40°C. Mae Irkutsk yn lle ardderchog i fyw ond dw i hefyd yn edrych ymlaen at ddod nôl i Gymru ym mis Medi.
Hwyl
Sarah

Bwletin tywydd

S4C

TYWYDD